

ÚRAD PRÁCE, SOCIÁLNYCH VECÍ A RODINY KOŠICE
STANIČNÉ NÁMESTIE 9, 042 11

Priority podpory zamestnanosti
Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice
a
Analýza a prognóza o vývoji trhu práce

Materiál predkladá:

JUDr. Margita Adamčíková, riaditeľka ÚPSVaR Košice

Materiál spracovala:

Mgr. Iveta Sitkárová, riaditeľka Odboru služieb zamestnanosti

1. Priority podpory zamestnanosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice

Právny základ

- V zmysle § 18 ods. 1 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len zákon o službách zamestnanosti) do pôsobnosti výboru pre otázky zamestnanosti patrí posudzovať žiadosti právnickej osoby alebo fyzickej osoby o poskytnutie príspevku AOTP, na ktorý nie je právny nárok a odporúčať úradu formou kladného posudku uzatvorenie dohody o poskytnutí príspevku AOTP alebo neodporúčať úradu formou nesúhlasného posudku uzatvorenie dohody s právnickou osobou alebo fyzickou osobou o poskytnutí príspevku AOTP v zmysle zákona o službách zamestnanosti.
- Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 5/2004 Z.z. o službách zamestnanosti výbor pri výkone svojej pôsobnosti uplatňuje a dodržiava zásady použitia finančných prostriedkov na aktívne opatrenia na trhu práce, na ktoré nie je právny nárok, vypracované ústredím a schválené MPSVR SR.
- V súlade s § 18 ods. 3 návrhy na vykonávanie pôsobnosti predkladá výboru úrad na základe:
 - a) priorít celoštátnej stratégie zamestnanosti,
 - b) priorít a úloh určených ústredím,
 - c) priorít samosprávneho kraja na zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie a na zvýšenie rozsahu a kvality pracovných miest v samosprávnom kraji,
 - d) požiadaviek miest a obcí na podporu zamestnania alebo udržiavania pracovných návykov ich obyvateľov, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením alebo ktorí sú sociálne vylúčení.

Základné strategické dokumenty pre výkon pôsobnosti výborom

Základné strategické dokumenty pre výkon pôsobnosti výborom definujú ekonomické, sociálne, profesijné, vzdelanostné, kvalifikačné, odvetvové, vekové, demografické a iné podmienky v regióne a priority jeho rozvoja s prihliadnutím na stanovené priority politiky trhu práce.

A. **Priority celoštátnej stratégie zamestnanosti** a použitia prostriedkov Európskeho sociálneho fondu sú stanovené v Operačnom programe Zamestnanosť a sociálna inklúzia, v rámci ktorého sú schvaľované národné projekty, realizované ústredím a úradom. Žiadosti o poskytnutie príspevku predkladané na výbor v rámci schválených národných projektov sa financujú z rozpočtu Operačného programu Zamestnanosť a sociálna inklúzia a sú teda v súlade s celoštátnou stratégiou zamestnanosti (§ 18 ods. 3 písm. a).

B. **Priority a úlohy určené ústredím** (§ 18 ods. 3 písm. b) sú stanovené predovšetkým v „Zásadách použitia finančných prostriedkov na uplatňovanie aktívnych opatrení na trhu práce, na ktoré nie je právny nárok“, vypracovaných ústredím a schválených MPSVR SR.

C. **Priority samosprávneho kraja** na zlepšenie ekonomickej a sociálnej situácie a na zvýšenie rozsahu a kvality pracovných miest v samosprávnom kraji (§ 18 ods. 3 písm. c) sú stanovené v „Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja Košického samosprávneho kraja v programovacom období 2007-2013“. Predmetný dokument definuje 5 prioritných oblastí rozvoja Košického samosprávneho kraja, ktoré smerujú k zvýšeniu ekonomického a sociálneho rastu regiónu v rámci Slovenska.

Prioritná oblasť 1: Veda, výskum, inovácie

V porovnaní so schválenou inovačnou politikou a stratégiou je potrebná výraznejšia podpora a motivácia pre tvorbu multisektorových partnerstiev, zvýšenie transparentnosti a rovnosti šancí pre získanie finančných prostriedkov pre všetky typy subjektov, koncentrácia finančnej podpory vedy, výskumu a inovácií nielen do priemyslu, ale aj do služieb v súlade s pripravenosťou regiónu, jeho inovačným potenciálom a definovanou konkurenčnou výhodou a urýchlená implementácia Regionálnej inovačnej stratégie KSK s využitím externých zdrojov vr. snahy regiónov o etablovanie sa významných vedeckých, výskumných a inovačných inštitúcií v regióne. Významnú úlohu pri zvyšovaní inovatívnosti a konkurencieschopnosti regiónov môže zohrať Regionálne inovačné centrum KSK.

V celoslovenských súvislostiach je Košický kraj hodnotený ako kraj vykazujúci dobré predpoklady pre rozvoj vedy a výskumu.

Prioritná oblasť 2 a 3: Ľudské zdroje a zamestnanosť

Rozvoj ľudských zdrojov by mal byť zameraný najmä na orientáciu od využívania lacnej pracovnej sily smerom k rastu konkurenčnej schopnosti regiónu a dostatočnej príprave ľudských zdrojov v súlade s definovanou konkurenčnou výhodou regiónu.

Hospodárske aktivity a zamestnanosť je vhodné smerovať najmä do oblastí:

1. malé a stredné podnikanie,
2. revitalizácia hnedých parkov,
3. komplexný rozvoj turizmu,
4. realizácia opatrení protipovodňovej prevencie, obnovy a tvorby životného prostredia,
5. energetické hospodárstvo, energetické úspory a obnoviteľné zdroje energie,
6. infraštruktúra,
7. odpadové hospodárstvo, separovaný zber, likvidácia čiernych skládok,
8. obnova, údržba, dobudovanie komunikácií,
9. regenerácia sídiel – bytová výstavba, dobudovanie občianskej vybavenosti, obnova a údržba zelene a verejných priestranstiev,
10. rozvoj kultúry a športu,
11. rozvoj informatizácie na miestnej i regionálnej úrovni.

Dôležité je budovanie systému celoživotného vzdelávania a celoživotného poradenstva a realizácia nových typov služieb zamestnanosti v špecifickej kombinácii pre príslušný región s ostatnými sociálnymi službami. Vývoj v oblasti osôb ohrozených sociálnym vylúčením alebo sociálne vylúčených vyžaduje podporu sociálnej inklúzie prostredníctvom rozvoja sociálnych služieb a sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, rozvoj infraštruktúry sociálnych zariadení a podpora zosúladenie rodinného a pracovného života.

Prioritná oblasť 4: Konkurencieschopnosť, rast a podnikateľské prostredie

Rast konkurencieschopnosti regiónov závisí predovšetkým od rastu ekonomickej výkonnosti. Konkurenčná stratégia regiónu musí definovať (obsahovať):

- atraktivitu regiónu z hľadiska kvality života pre obyvateľov a dlhodobej výnosnosti (prosperity) podnikateľských subjektov,
- rozhodujúce činitele ktoré určujú jeho konkurencieschopnosť (konkurenčnú výhodu) – štruktúra ekonomického potenciálu, inovačná úroveň, dopravná dostupnosť, vzdelaná pracovná sila. Konkurenčná stratégia regiónov nemôže byť zameraná len na podporu a rozvoj všetkých

silných stránok a možných príležitostí, ale na prioritách rozvoja a reálne dosiahnuteľných príležitostiach. Región vo svojej konkurenčnej stratégii musí zodpovedať základnú otázku – v čom a ako bude iným regiónom konkurovať a čo mu umožní udržateľný rast, resp. sebestačnosť založenú na vnútornom rozvojovom potenciáli. Aktívnou spoluprácou a participáciou regiónov, miest a obcí, ktoré rozoznávajú svoju úlohu v regionálnom rozvoji a vytvárajú komplexné prierezové rozvojové stratégie, je možné dosiahnuť požadovaný synergický efekt v danom regióne.

Dosahovanie žiaduceho vývoja v oblasti technickej infraštruktúry by malo byť orientované na uplatňovanie základných kritérií – efektivita, dostupnosť a kvalita služieb s dôrazom na definovanú konkurenčnú výhodu regiónu, životné prostredie a odstraňovanie neopodstatnených regionálnych rozdielov vrátane nesúladu medzi ponukou a dopytom vo vybraných službách.

Hlavnými prioritnými oblasťami vo vzťahu k rastu výkonnosti a konkurencieschopnosti by mali byť:

- zamestnanosť,
- vzdelávanie a veda,
- výskum a inovácie vo výrobe i v službách.

Prioritná oblasť 5: Životné prostredie - zmeny klímy, obnoviteľné zdroje energie

K životnému prostrediu a jeho ochrane je potrebný komplexný prístup, formou komplexnej stratégie s dôrazom na zabezpečenie nasledovných okruhov:

- zrevidovať ceny za environmentálne služby na základe princípu „znečisťovateľ platí“,
- klásť dôraz na kvalitný a aktualizovaný územný plán,
- pokračovať v zmene palivovej základne na obnoviteľné zdroje energie,
- zvyšovanie energetickej účinnosti,
- v plánoch vodného hospodárstva podľa povodí uplatňovať integrovaný manažment vodných zdrojov,
- vypracovať komplexný program mapovania kontaminovaných lokalít priemyselného pôvodu a zhodnotiť potenciálne riziká pre životné prostredie s návrhom opatrení,
- zlepšiť manažment chránených území a území NATURA 2000

D. Požiadavky miest a obcí na podporu zamestnania alebo udržiavania pracovných návykov ich obyvateľov, ktorí sú ohrození sociálnym vylúčením alebo ktorí sú sociálne vylúčení (§ 18 ods. 3 písm. d) vychádzajú:

- z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Košice na roky 2009-2015. Ten sa zameriava na oblasť hospodárskeho rozvoja, cestovného ruchu, kultúry, školstva a vzdelávania, sociálnu oblasť a bývanie, životné prostredie, oblasť verejného zdravia a zdravotnej starostlivosti a oblasť informačno - komunikačných technológií
- z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Moldava nad Bodvou na roky 2007-2015. Ten sa zameriava na 4 prioritné oblasti – kultúra a spoločenské aktivity, sídelná štruktúra a životné prostredie, ľudské zdroje a hospodárstvo
- z Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja mesta Medzev. Ten sa zameriava na oblasti – rozvoj enviromentálnej, dopravnej a občianskej infraštruktúry mesta, znižovanie nezamestnanosti formou využívania aktívnych opatrení podpory zamestnanosti, poľnohospodárstvo, cestovný ruch a agroturistika.

2. ANALÝZA A PROGNOZA O VÝVOJI TRHU PRÁCE

Do pôsobnosti Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Košice spadá päť okresov (Košice I, II, III, IV a Košice okolie). Z regionálneho pohľadu tieto okresy tvoria jeden celok, „región Košice“.

Mesto Košice má historicky priemyselnú tradíciu, okrem hutníckeho priemyslu je tu rozvinutý strojársky, stavebný, potravinársky, polygrafický a textilný priemysel. Sú tu etablované aj firmy pôsobiace v oblasti veľkoobchodu, distribúcií tovarov a služieb – stravovacích, ubytovacích, finančných a bankových inštitúcií. Okres Košice okolie je svojimi predpokladmi zameraný skôr na poľnohospodársku produkciu.

V Košickom regióne bolo v štatistickom registri k 31.12.2012 evidovaných celkom 34 484 ekonomicky aktívnych subjektov, z ktorých 19 202 tvorili fyzické osoby - podnikatelia (55,7%). Podiel neziskových organizácií dosiahol 10,8%, t.j. 3 713 subjektov. Oproti minulému roku došlo k poklesu počtu FO (-523 osôb), čo pripisujeme dôsledkom pokračujúcej ekonomickej krízy (ukončovanie „drobných“ živností).

Organizačné subjekty k 31.12.2012:

Územie	Spolu	v tom		
		Podniky	Neziskové inštitúcie	Fyzické osoby 1)
Košice I	10 224	4 261	1 215	4 748
Košice II	7 543	2 325	730	4 488
Košice III	2 490	547	182	1 761
Košice IV	7 164	3 108	643	3 413
Košice okolie	7 063	1 328	943	4 792
Košice	34 484	11 569	3 713	19 202
Košice rok 2011	34 072	10 838	3 509	19 725
prírastok/úbytok	+412	+731	+204	-523

1) živnostníci nezapísaní v obchodnom registri vrátane fyzických osôb podnikajúcich na základe iného ako živnostenského zákona

Podľa odvetví ekonomických činností najviac podnikov pôsobilo v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu (38,15%), ďalej v odborných, vedeckých a technických činnostiach (13,3%) a v priemysle a stavebníctve (8,27% a 8,25%). Vo všetkých odvetviach sme zaznamenali nárast oproti minulému roku, najväčší medziročný nárast bol v oblasti finančných a poisťovacích činností. Aj v kategórii fyzických osôb najviac osôb podnikalo vo veľkoobchode a maloobchode (31,84%), porovnateľné zastúpenie mali odvetvia stavebníctvo, priemysel a odborné a vedecké činnosti (11,7-13,6%). V tejto kategórii sme zaznamenali celkovo pokles oproti minulému roku, aj keď jednotlivito, v niektorých oblastiach, sa prejavil mierny nárast.

ANALÝZA TRHU PRÁCE

Zamestnanosť podľa vybraných odvetví ekonomických činností za rok 2012

(podniky s počtom 20 a viac zamestnancov a všetky rozpočtové, príspevkové a spoločenské organizácie)

Podľa odvetví ekonomických činností najviac podnikov pôsobilo v odvetví veľkoobchodu a maloobchodu (38,15%), ďalej v odborných, vedeckých a technických činnostiach (13,3%) a v priemysle a stavebníctve (8,27% a 8,25%). Vo všetkých odvetviach sme zaznamenali nárast oproti minulému roku, najväčší medziročný nárast bol v oblasti finančných a poisťovacích činností. Aj v kategórii fyzických osôb najviac osôb podnikalo vo veľkoobchode a maloobchode (31,84%), porovnateľné zastúpenie mali odvetvia stavebníctvo, priemysel a odborné a vedecké činnosti (11,7-13,6%). V tejto kategórii sme zaznamenali celkovo pokles oproti minulému roku, aj keď jednotlivito, v niektorých oblastiach, sa prejavil mierny nárast.

	Právnické osoby			Fyzické osoby		
	počet	% podiel	Index	počet	% podiel	Index
			2012/2011			2012/2011
Spolu	11 569		106,74%	19 202		97,35%
Pôdohospodárstvo, rybolov	208	1,80%	105,58%	534	2,78%	96,91%
Priemysel spolu	957	8,27%	101,38%	2 303	11,99%	98,76%
<i>z toho priemyselná výroba</i>	817	7,06%	101,74%	2 253	11,73%	99,03%
Stavebníctvo	955	8,25%	105,64%	2 610	13,59%	95,53%
Veľkoobchod, maloobchod	4 413	38,15%	106,16%	6 113	31,84%	95,16%
Doprava, skladovanie a poštové služby	337	2,91%	107,32%	621	3,23%	97,49%
Ubytovacie a stravovacie služby	460	3,98%	114,43%	497	2,59%	97,26%
Informácie a komunikácia	497	4,30%	109,71%	600	3,12%	98,52%
Finančné a poisťovacie činnosti	74	0,64%	102,78%	1 024	5,33%	113,15%
Činnosti v oblasti nehnuteľností	647	5,59%	107,30%	129	0,67%	96,27%
Odborné, vedecké a techn. činnosti	1 537	13,29%	107,18%	2 510	13,07%	99,41%
Administratívne a podporné služby	666	5,76%	110,63%	651	3,39%	94,76%
Vzdelávanie	127	1,10%	110,43%	319	1,66%	99,07%
Zdravotníctvo a sociálna pomoc	432	3,73%	107,46%	343	1,79%	92,70%
Umenie, zábava a rekreácia	133	1,15%	101,53%	112	0,58%	94,92%
Ostatné	117	1,01%	108,33%	836	4,35%	96,31%

Zamestnávateľia v regióne s najvyšším počtom zamestnancov:

- U. S. Steel Košice, s.r.o.
- Univerzitná nemocnica L.Pasteura
- Východoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
- Technická univerzita v Košiciach
- T-Systems Slovakia, s.r.o.
- Železničná spoločnosť Slovensko, a.s.
- Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach
- Inžinierske stavby, a.s.
- Východoslovenská energetika a.s.
- Valeo Slovakia, s.r.o.
- Mesto Košice
- Dopravný podnik mesta Košice, akciová spoločnosť
- ČaSS, spol.s.r.o.
- Nemocnica Košice-Šaca a.s. 1.súkromná nemocnica
- Falck Záchranná a.s.
- Labaš s.r.o.
- Getrag Ford Transmissions Slovakia, s.r.o.

Informácia o zahraničných investoroch, ktorí pôsobia v Košickom regióne (územie mesta Košice a okresu Košice okolie)

Relatívne stabilné podnikateľské prostredie, kvalifikovaná pracovná sila, investičné stimuly a nízke náklady na mzdy boli dôvodom príchodu viacerých zahraničných investorov do Košického regiónu.

V pôsobnosti ÚPSVaR Košice sú priemyselné parky – v Kechneci, Priemyselná lokalita 6. výrobný okres a Priemyselný park Pereš.

V priemyselnom parku Kechnec (Košice okolie) v súčasnosti pôsobí viac ako 10 spoločností, z nich najvýznamnejšie sú:

- GETRAG FORD Transmissions Slovakia, s.r.o. (strategický investor) - výrobný závod na výrobu prevodoviek, spoločnosť je naviazaná na automobilový priemysel.
- Crown Bevcan Slovakia s.r.o. - závod na výrobu pívových a nealkoholických plechoviek a uzáverov na Slovensku.
- IEE Sensing Slovakia s.r.o. - sa venuje inovatívnemu vývoju inteligentných snímacích systémov. Je globálnym lídrom v automobilovom priemysle v oblasti bezpečnostných snímacích systémov, ktoré detekujú a klasifikujú pasažierov v aute pre oblasti : Preprava & Automobilový priemysel, Verejnosť & Komerčná infraštruktúra, Spotrebiteľská elektronika, Automatizácia & Logistika, Medicína & Starostlivosť o zdravie. IEE Sensing Slovakia s.r.o. bola zapísaná v ORSR v r. 2007, kedy bolo spustené do prevádzky testovacie laboratórium, kde sa testuje funkčnosť sedadiel.

Ďalej sú to:

- Kuenz-SK s.r.o. - vyrába samostatné konštrukčné časti pre kontajnerové a špeciálne žeriavy, vybavenie pre vodné elektrárne
- Schelling Slovakia s.r.o. - výrobca píl a zariadení na presné rezanie materiálov na báze dreva, plastov, neželezných kovov a kruhových veľkoplošných materiálov
- SWEP Slovakia, s.r.o. - dodávateľ kompaktných spájkovaných výmenníkov tepla a súvisiacich produktov a služieb
- V.O.D.S. a.s. Košice - závod na spracovanie opotrebovaných pneumatík a gummy; výstupným produktom je kvalitný gumový granulát s možnosťou zapracovania do finálnych výrobkov – gumových rohoží, liatych povrchov na rôzne športoviská, detské ihriská, či pre priemyselnú sféru
- Magneti Marelli Slovakia, s.r.o.- výroba prístrojových dosiek pre automobily, riadiace stanice na kontrolu systému svetiel, komponenty pre telematiku (zariadenia pre navigačné a mobilné systémy v automobiloch)
- JISIMEX, s.r.o. , Čamaj Transport s.r.o., Dorsvet Plus s.r.o., Evans s.r.o.
- GEFKO SLOVAKIA s.r.o. - výhradný dodávateľ logistických služieb a distribútor hotových vozidiel pre značky Peugeot a Citroen na Slovensku (spolupráca s automobilkou PSA). Od svojho vzniku sa neustále vyvíjala a dnes dokáže pre svojich klientov zabezpečiť kompletne logistické služby.

Priemyselná lokalita 6. výrobný okrsk (Košice IV)

- Faurecia Slovakia s.r.o. – výroba kožených modulov, palubných dosiek a dverových panelov pre zákazníkov Peugeot, VW, Citroen, Volvo a Audi v závode pri Letisku
- Jobelsa Slovensko s.r.o. - medzinárodná spoločnosť automobilového priemyslu, výrobca kožených a textilných poťahov a čalúnení do interiérov automobilov

Priemyselná zóna Pereš (Košice II)

- Valeo Slovakia s.r.o. - závod sa zaoberá vybavením osobných a nákladných automobilov (motor a prevody, vzhľad karosérie, interiér vozidla, bezpečnosť, elektronika a elektromotory, blokované západky, zámky, kľúče a kľučky)

Ďalší investori, ktorí získali investičné stimuly podľa Schémy regionálnej pomoci pre veľké podniky rozhodnutím MH SR, pôsobiaci regióne Košice:

- NESS KDC, s.r.o., - od roku 2005 otvorené prvé európske softvérové vývojové centrum NESS; zameranie na vývoj a testovanie softvéru, podporu rozsiahlych informačných systémov a aplikácií
- T-systems Slovakia s.r.o. - centrum zákazníckych služieb služby podpory zabezpečenia zákazníckych serverových systémov v rámci celej Európy; firma získala ocenenie MPSVaR SR HR Oscar Special 2009 za prínos k zvyšovaniu zamestnanosti, keď napriek hospodárskej kríze zvýšila počet zamestnancov. V roku 2012 priemerný počet zamestnancov bol vyšší ako 2500. Spoločnosť získala v roku 2012 ocenenie Zamestnávateľ ústretový k rodinám.
- k spoločnostiam, ktoré získali investičné stimuly, patria aj vyššie spomenuté spoločnosti Crown Bevcan Slovakia s.r.o., GETRAG FORD Transmissions Slovakia, s.r.o., IEE Sensing Slovakia s.r.o. a Valeo Slovakia s.r.o.

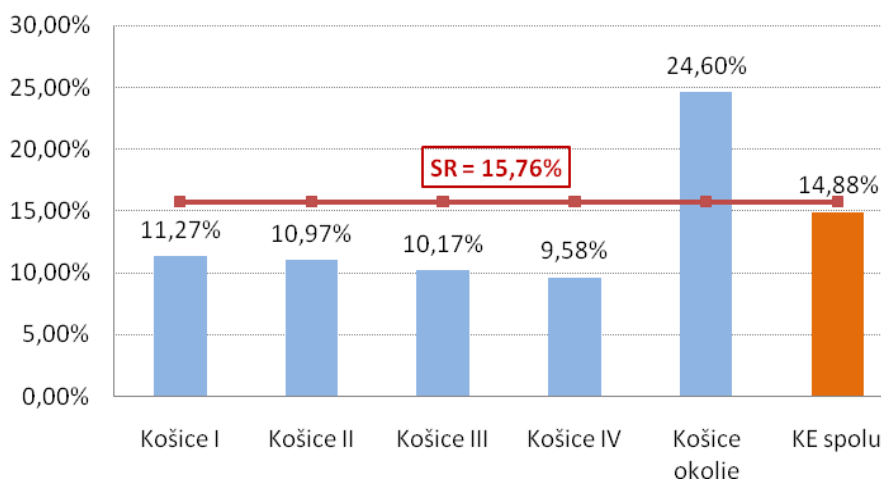
Stav a vývoj nezamestnanosti

Nakoľko je Košický región tvorený dvoma typmi okresov – mestské a vidiecké, budeme charakterizovať vývoj a štruktúru nezamestnanosti jednak z celkového pohľadu, ale pokúsime sa aj vyšpecifikovať, v čom sú odlišnosti v týchto dvoch typoch okresov.

Aktuálny stav nezamestnanosti k 31.12.2012

Územie	EAO	Stav UoZ celkom	z toho:				Disponibilní UoZ	Miera nezamestnanosti
			ženy	UoZ so ZP	Dlhodobonezamestnaní	absolventi		
Košice I	30 957	3 815	1 900	91	1 754	446	3 490	11,27%
Košice II	37 460	4 473	2 301	95	2 193	429	4 111	10,97%
Košice III	16 985	1 870	932	52	982	133	1 728	10,17%
Košice IV	28 801	2 995	1 517	118	1 518	260	2 758	9,58%
Košice okolie	50 514	13 138	5 962	140	8 156	854	12 426	24,60%
Košický región	164 717	26 291	12 612	496	14 603	2 122	24 513	14,88%

Evidovaná miera nezamestnanosti k 31.12.2012

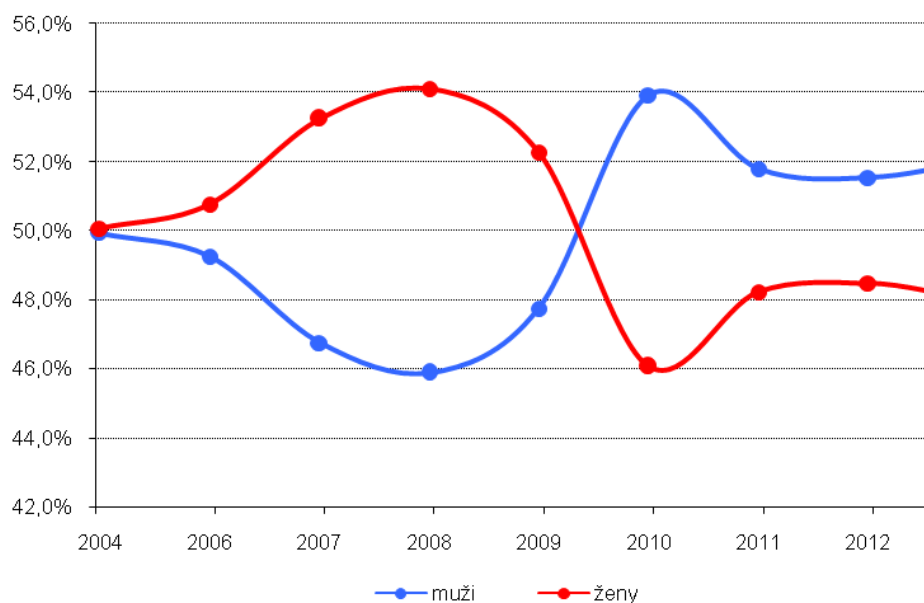
Disponibilná miera nezamestnanosti k 31.12.2012 dosiahla 14,88% pri disponibilnom stave 24 513 UoZ, pričom celkový stav UoZ v evidencii dosiahol 26 291 osôb. Oproti predchádzajúcemu roku stúpila disponibilná MN o 0,9 bodu, stav UoZ vzrástol o 1 271 osôb a počet disponibilných UoZ vzrástol o 1 333 osôb. Oproti predchádzajúcemu roku miera nezamestnanosti vo všetkých okresoch v pôsobnosti ÚPSVaR Košice stúpila.

Štruktúry UoZ

Podľa pohlavia

Pomer mužov a žien v evidencii je porovnateľný s rokmi 2010 a 2011 – podiel mužov mierne prevyšuje podiel žien.

Vývoj UoZ - mužov a žien - ich podiel na celkovom počte UoZ

Podľa veku

Vo vekovom zložení UoZ oproti minulému roku výrazne narástol podiel skupiny UoZ do 19 rokov (o 866 UoZ). Tento nárast je spôsobený hlavne príchodom a zotrvaním absolventov škôl v evidencii. Narastá aj podiel skupiny UoZ 35-49 ročných. Klesol podiel vekovej skupiny nad 50 rokov.

Ø počty UoZ vo vekových kategóriách	2012	2011	2012 - 2011
15-24 roční	4 976	4 110	+ 866
25-34 roční	6 636	6 634	+ 2
35-49 roční	8 392	8 033	+ 359
viac ako 50 roční	5 536	5 626	- 90

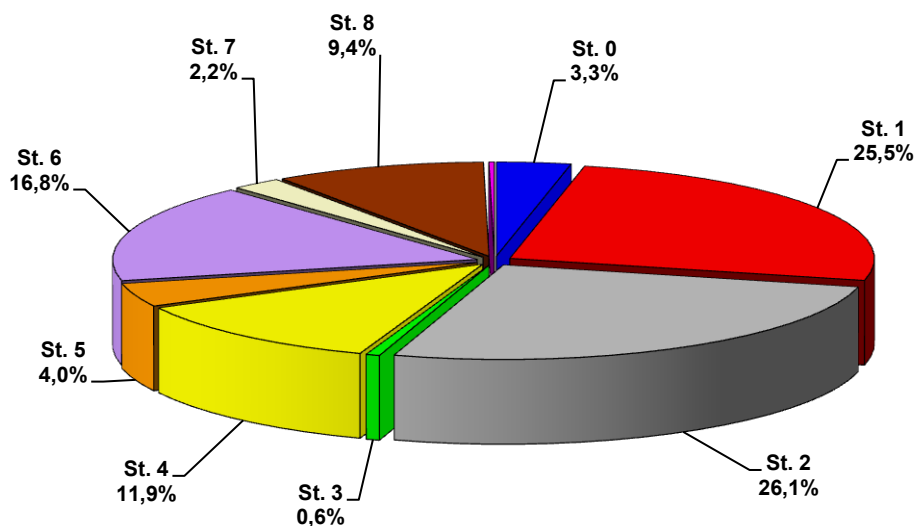
Z hľadiska dlhodobej nezamestnanosti jednotlivých vekových skupín najviac „ohrození“ dlhodobou nezamestnanosťou sú UoZ vo veku nad 50 rokov – až 74,7 % týchto UoZ je dlhodobo nezamestnaných (v okrese Košice okolie je to až 73,5 %). Výrazná dlhodobá nezamestnanosť sa prejavuje už aj v skupine 35-49 ročných UoZ. V roku 2012 to bolo vyše 68,6 %.

Podľa vzdelania

V roku 2012 poklesol počet ale aj podiel UoZ so stupňom vzdelania 1 (základné vzdelanie) a mierny pokles u UoZ so stupňom vzdelania 0 (bez vzdelania). Nárast počtu a podielu bol u UoZ so stupňami vzdelania 3 (stredné odborné bez maturity) a 4 (úplné stredné s maturitou) na celkovom počte UoZ. V ostatných stupňoch vzdelania pozorujeme iba mierny nárast.

Priemerné počty UoZ s daným vzdelaním v roku 2012 zobrazuje nasledujúci graf:

Štruktúra UoZ podľa stupňa vzdelania - stav k 31.12.2012

Vysvetlivky:

- St.vzdel.0 - bez vzdelania
- St.vzdel.1 - základné
- St.vzdel.2 - vyučenie
- St.vzdel.3 - stredné odb. bez maturity
- St.vzdel.4 - úplné stredné s maturitou
- St.vzdel.5 - úplné stredné všeob. s maturitou
- St.vzdel.6 - úplné stredné odborné s maturitou
- St.vzdel.7 - vyššie vzdelanie
- St.vzdel.8 - vysokoškolské
- St.vzdel.9 - vedecká výchova

Z hľadiska dlhodobej nezamestnanosti sú najrizikovejšou skupinou UoZ so základným vzdelaním a bez vzdelania – viac ako 70% týchto UoZ v regióne je dlhodobo nezamestnaných. Kombinácia týchto dvoch faktorov – dlhodobá nezamestnanosť a minimálne vzdelanie – vytvára v evidencii nezamestnaných skupinu UoZ prakticky neuplatniteľnú na terajšom trhu práce.

Podľa doby evidencie

V roku 2012 prevládala v regióne krátkodobá evidencia pred dlhodobou, avšak v jednotlivých okresoch regiónu je to rozdielne - v mestských okresoch prevláda krátkodobá evidencia, na okolí je to naopak dlhodobá evidencia - vid' tabuľka:

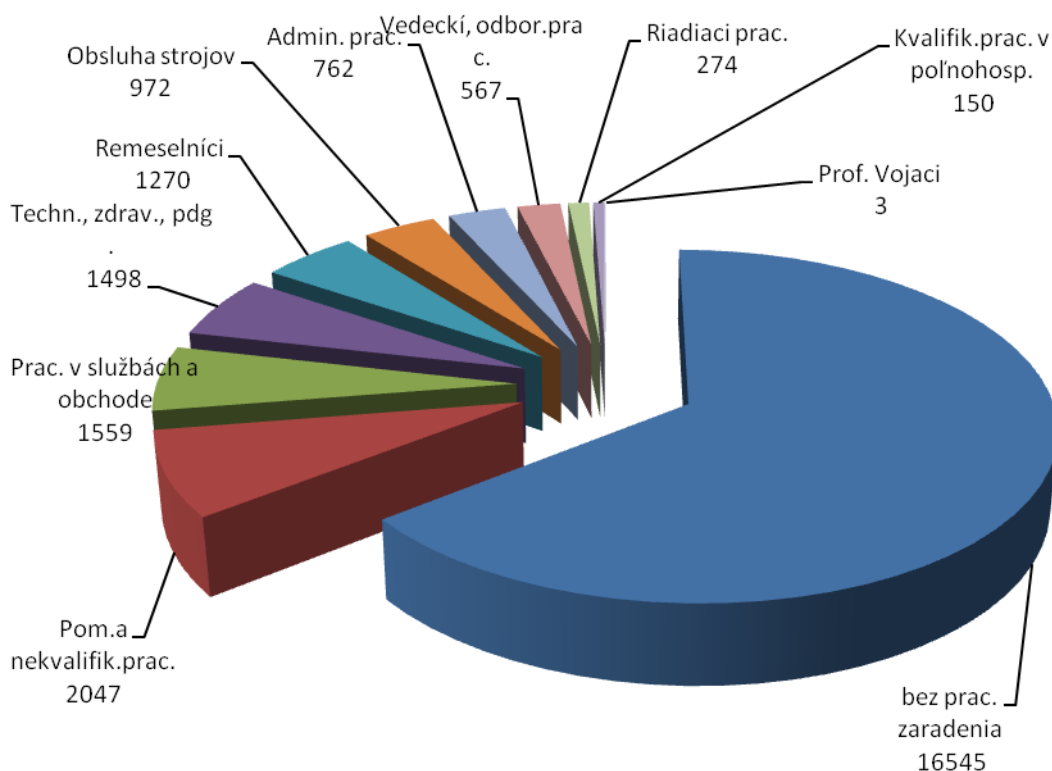
	Košice I-IV (mesto)	Košice okolie	Región Košice - %	Región Košice - počty
UoZ evidovaní menej ako 12 mesiacov				
2012	57,31%	43,79%	50,56%	13 300
2011	63,30%	45,80%	54,60%	13 318
2012-2011	-5,99 p.b.	-2,01 p.b.	-4,04 p.b.	-18
UoZ evidovaní viac ako 12 mesiacov				
2012	42,69%	56,21%	49,44%	13 006
2011	36,70%	54,20%	45,40%	11 085
2012-2011	+ 5,99 p.b.	+ 2,01 p.b.	+ 4,04 p.b.	1 921
V tom UoZ evidovaní viac ako 48 mesiacov				
2012	7,34%	20,35%	13,84%	1 475
2011	6,90%	20,10%	13,50%	3 284
2012-2011	+ 0,44 p.b.	+ 0,25 p.b.	+ 0,34 p.b.	-1 809

Podiel dlhodobo evidovaných UoZ už v tomto roku nestúpá, avšak dlhodobo evidovaní UoZ sú skupinou, ktorej je potrebné venovať zvýšenú pozornosť. Podstatná časť UoZ v kategórii nad 24 mesiacov v evidencii má nízke vzdelanie (71,5% z nich je vyučených, so základným vzdelaním, resp. bez vzdelania). Taktiež vekové zloženie v tejto kategórii je nepriaznivé – takmer polovica má vyše 45 rokov. Z týchto dôvodov spolu s dôsledkami dlhodobej nezamestnanosti (strata pracovných návykov), je táto skupina UoZ veľmi ťažko umiestniteľná na terajšom trhu práce.

Podľa KZAM

V roku 2012, tak isto ako po minulé roky, najväčšiu skupinu tvorili UoZ bez pracovného zaradenia (64,5%), čo je nárast oproti roku 2011 (o 2,6 %). Toto je najvyšší nárast v porovnaní skupín medziročne.

Niektoré významné skupiny sú: 9 - pomocní a nekvalifikovaní pracovníci (tvoria 8%, pokles oproti roku 2011), 5 – pracovníci v službách a obchode (tvoria 6,1% , pokles oproti roku 2011), 3 – technici, zdravotnícky prac., pedagógovia (tvoria 5,8%, mierny nárast oproti minulému roku). Priemerné počty UoZ v jednotlivých triedach KZAM a ich podiel na celkovom počte v roku 2012 znázorňuje graf:

- na celkovom počte UoZ vysoký podiel tvoria osoby bez pracovného zaradenia – za región je to 64,5% (oproti minulému roku nárast o 2,6%)

Predpokladom pre dlhodobé znižovanie počtu UoZ a následne aj miery nezamestnanosti je ich uplatnenie sa na trhu práce. Na to vplyvajú viaceré faktory. Jedným z nich je nízky počet nahlásených a vyhľadaných VPM, ich nepriaznivé rozloženie v regióne a prakticky absolútny nedostatok VPM práve pre skupiny UoZ s najvyšším podielom v evidencii z hľadiska vzdelania.

Ďalším faktorom je štruktúra UoZ. V podmienkach ÚPSVaR Košice nie je štruktúra UoZ priaznivá - vysoký podiel dlhodobonezamestnaných UoZ, UoZ s minimálnym vzdelaním a UoZ, ktorí ešte nepracovali, prípadne tých, ktorých kvalifikácia v rámci KZAM je minimálna (pomocní a nekvalifikovaní robotníci). Keďže tieto skupiny UoZ nie sú disjunktné, v evidencii sa „vytvára“ skupina UoZ, ktorí majú jednak nízke vzdelanie, ešte nepracovali, postupne sa z nich stávajú dlhodobo nezamestnaní UoZ. Na terajšom trhu práce v regióne je prakticky nemožné týchto UoZ umiestniť. V dôsledku svetovej hospodárskej krízy (ktorá priniesla v roku 2009 výrazné zvýšenie počtu nezamestnaných) však došlo k zmene kvalifikačnej štruktúry UoZ (z hľadiska vzdelania aj odbornosti). V evidencii existuje ešte stále skupina UoZ so zachovanými pracovnými návykmi, odbornosťou a vzdelaním – UoZ, ktorí dlhú dobu pracovali a o prácu prišli v dôsledku hospodárskej krízy. Táto skupina má najväčšiu šancu umiestniť sa pri očakávanom oživení trhu práce.

Aktívna politika trhu práce

Aktívne opatrenia trhu práce - občan

V rámci oddelenia aktívnych opatrení trhu práce - občan boli v roku 2012 využívané nasledovné nástroje aktívnej politiky:

- § 46 vzdelávanie a príprava pre trh práce uchádzača o zamestnanie
- § 47 vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca
- § 49 príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť
- § 51 príspevok na absolventskú prax
- § 53 príspevok na dochádzku za prácou
- § 53a príspevok na presťahovanie za prácou
- § 54 projekty a programy

§ 46 - vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ

V roku 2012 bolo vzdelávanie a príprava pre trh práce realizované v rámci národných projektov, a to NP III-2/A – „Vzdelávanie a príprava pre trh práce“ a NP III-2/B – „Zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie“. Do jednotlivých typov vzdelávania a prípravy pre trh práce bolo zaradených celkom 70 UoZ, z toho:

- z prostriedkov v rámci NP III-2/A - 20 UoZ
- z prostriedkov v rámci NP III-2/B - 50 UoZ

V sledovanom období v rámci NP III-2/A – „Vzdelávanie a príprava pre trh práce“ bola uzatvorená 1 dohoda s dodávateľom vzdelávania a prípravy pre trh práce pre 20 UoZ, z ktorých úspešne ukončilo vzdelávanie v počte 19 UoZ.

V rámci NP III-2/B – „Zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie“ činnosť 1 – Podpora poskytovania odborných poradenských služieb bolo uzatvorených 6 dohôd s dodávateľom vzdelávania a prípravy pre trh práce pre 120 zUoZ. Vzdelávanie úspešne ukončilo 112 zUoZ.

V rámci NP III-2/B – „Zvyšovanie zamestnanosti a zamestnateľnosti znevýhodnených uchádzačov o zamestnanie“ činnosť 2 – Vzdelávanie a príprava pre trh práce boli uzatvorené 3 dohody s dodávateľmi vzdelávania a prípravy pre trh práce pre 50 zUoZ, z ktorých úspešne ukončilo vzdelávanie v počte 48 zUoZ.

Celkové čerpanie finančných prostriedkov v roku 2012 bolo vo výške 28 690,40 €, z toho

- z prostriedkov v rámci NP III-2/A 4 407,86 €
- z prostriedkov v rámci NP III-2/B 24 282,54 €

Vzdelávanie a príprava pre trh práce v roku 2012 bola zameraná predovšetkým na získanie praktických a teoretických vedomostí a zručností v oblasti sieťových technológií – CISCO a v oblasti plánovania, vypracovania, organizovania a vyhodnocovania projektov.

§ 47 - vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnanca

V roku 2012 sa vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnancov nerealizovala.

§ 49 – príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť

	2012	2011	2012 – 2011
Počet UoZ, ktorí začali vykonávať SZČ	283	263	20
Celková dohodnutá suma v tis. €	941,5	843,8	97,7
Podiel znevýhodnených na počte UoZ, ktorí začali vykonávať SZČ	60,07%	56,3%	x
Podiel dlhodobo evidovaných na počte UoZ, ktorí začali vykonávať SZČ	35,34%	28,1%	x

Jednou z možností, ako sa stať nezávislým od nízkej ponuky pracovných príležitostí je využitie príspevku na samostatnú zárobkovú činnosť podľa § 49. O tento nástroj aktívnej politiky sa zaujíma stále viac UoZ. Podpora samostatnej zárobkovej činnosti patrí medzi najefektívnejšie nástroje aktívnej politiky trhu práce, nakoľko umožňuje UoZ realizovať sa v profesii, ktorá neponúka veľké možnosti na trhu práce.

V roku 2012 bolo prostredníctvom Úradu PSVaR Košice vytvorených a finančne podporených 283 pracovných miest. Z celkového počtu vytvorených pracovných miest tvorili absolventi školy - 15 UoZ, občania starší ako 50 rokov veku - 39 UoZ a dlhodobo nezamestnaní občania - 101 UoZ.

§ 51 – príspevok na absolventskú prax UoZ

Absolventská prax aj napriek miernemu poklesu v počte uzatvorených dohôd naďalej ostáva jedným z najžiadanejších nástrojov APTP. Počet uzatvorených dohôd so zamestnávateľmi oproti roku 2011 poklesol. V roku 2012 bolo uzatvorených 460 dohôd so zamestnávateľmi, čo je pokles o 107 dohôd v porovnaní s rokom 2011.

	2012	2011	2012 – 2011
Počet vytvorených miest pre absolventov	1 015	1 312	-297
Celková dohodnutá suma na vytvorených miestach. v €	1103 015,78	1 349 911	-264 895,22
Počet umiestnených absolventov	698	1 042	-344
Ø výška príspevku na 1 miesto v €	1 086,72	941,63	145,09
Ø doba trvania praxe v mesiacoch	5,52	5,50	x

Zo strany zamestnávateľov bol najväčší dopyt po administratívnych pracovníkoch, pomocných účtovníkoch, záujem bol však aj o pracovníkov v oblasti služieb a obchodu ale aj o absolventov v oblasti IT.

Najväčšie zastúpenie mali absolventi so stredoškolským vzdelaním s maturitou a s vysokoškolským vzdelaním, ktorí uprednostňovali najmä administratívne práce.

§ 53 – príspevok na dochádzku za prácou

	2012	2011	2012 - 2011
Počet podporených v sledovanom období	1 295	1 453	-158
Celková výška poskytnutých príspevkov v tis.€	279,31	319,23	-39,92

V roku 2012 bolo podporených o niečo menej ľudí a vyplatený menší objem financií ako v roku 2011 na príspevok na dochádzku za prácou. Rovnako ako v roku 2011 museli aj v roku 2012 žiadatelia o príspevok preukazovať cestovné výdavky. Napriek klesajúcim údajom v porovnaní s predchádzajúcim rokom o tento príspevok je vysoký záujem zo strany UoZ, ktorí sa umiestnili na trhu práce.

§ 53a – príspevok na presťahovanie za prácou

	2012	2011	2012 - 2011
Počet podporených v sledovanom období	1	5	- 4
Celková výška poskytnutých príspevkov v €	1327,76	4 462,60	- 3 134,84

V roku 2012 sme zaznamenali pokles záujmu o príspevok na sťahovanie za prácou oproti roku 2011.

§ 54 - projekty a programy „NP XXI podpora vytvárania pracovných miest“

V mesiaci november 2012 sme začali s realizáciou NP XXI Podpora vytvárania pracovných miest. Aktívnym opatrením na trhu práce je podpora zamestnávania mladých nezamestnaných z cieľovej skupiny nezamestnaných mladých ľudí - uchádzačov o zamestnanie vo veku do 29 rokov vrátane s tým, že zamestnávateľovi, ktorý vytvorí pracovné miesto a obsadí ho takýmto uchádzačom o zamestnanie bude poskytnutý finančný príspevok na vytvorenie pracovného miesta. Následne takto podporené pracovné miesto musí byť udržané po stanovenú dobu aj po skončení jeho podporovania.

V mesiaci november a december 2012 sme prijali 18 žiadostí zamestnávateľov o podporenie novovytvoreného pracovného miesta. Týchto 18 žiadateľov malo záujem vytvoriť spolu 47 pracovných miest.

K 31. 12. 2012 bolo Komisiou pre hodnotenie a schvaľovanie žiadostí o poskytnutie finančného príspevku posúdených 15 žiadateľov. Komisia jedenástim žiadateľom finančný príspevok schválila a odporučila úradu pristúpiť k uzatvoreniu dohody. Spolu tak bolo podporených 37 pracovných miest.

Aktívne opatrenia trhu práce - zamestnávateľ

V rámci podpory vytvárania nových pracovných miest, udržania zamestnanosti a pracovných návykov uchádzačov o zamestnanie bolo možné zo strany zamestnávateľských subjektov v roku 2012 využívať nasledovné nástroje aktívnej politiky trhu práce:

- § 49a príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ
- § 50 príspevok na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie
- § 50a príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami
- § 50c príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku
- § 50j príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie
- § 52 príspevok na aktivačnú činnosť formou MOS
- § 52a príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby
- § 56 príspevok na zriadenie chránenej dielne a chráneného pracoviska
- § 56a príspevok na udržanie občana so ZP v zamestnaní
- § 57 príspevok občanovi so zdravotným postihnutím na prevádzkovanie alebo vykonávanie samostatnej zárobkovej činnosti
- § 57a príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku CHD alebo CHP
- § 59 príspevok na činnosť pracovného asistenta
- § 60 úhrada prevádzkových nákladov CHD – CHP

§ 49a príspevok na zapracovanie znevýhodneného UoZ

	2012	2011	2012 – 2011
Počet umiestnených UoZ	4	3	1
Celková dohodnutá suma na umiestnených UoZ v €	2126,13	1 681,77	444,36
Ø výška príspevku na 1UoZ v €	531,53	560,59	-29,06
Ø doba trvania zapracovania v mesiacoch	2,75	3	-0,25

V roku 2012 boli uzatvorené štyri dohody so zamestnávateľom, v rámci ktorých boli zaradení 4 UoZ. Celkový poskytnutý príspevok bol 2 126,13 €. Záujem o tento príspevok je nízky, čo možno pripísať povinnosti zamestnávateľa prijať UoZ po skončení zapracovania do pracovného pomeru na dobu najmenej 6 mesiacov.

§ 50 - príspevok na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie

	2012	2011	2012 – 2011
Počet obsadených PM	16	23	-7
Počet UoZ umiestnených na PM (aj s preobsadzovaním)	16	24	-8
Celková dohodnutá suma na obsadené PM v €	33 428,70	32 288,00	1 140,70
Podiel dlhodobo evidovaných na počte umiestnených	68,75%	73,9%	x

V roku 2012 podalo žiadosť o poskytnutie príspevku na podporu zamestnávania znevýhodneného uchádzača o zamestnanie 17 žiadateľov. Uzatvorilo sa 15 dohôd /2 žiadosti boli bezpredmetné/ a vytvorilo sa 16 pracovných miest. Oproti predchádzajúcemu roku bol záujem zo strany zamestnávateľov vyšší, nakoľko boli v roku 2011 uzatvorené iba 3 dohody. V roku 2012 je oproti minulému roku počet vytvorených pracovných miest nižší, nakoľko zamestnávatelia vytvárali v priemere iba 1 pracovné miesto. Dôvodom nižšieho záujmu o tento nástroj aktívnej politiky trhu práce stále zostáva nízka úroveň motivácie zamestnávateľov pôsobiacich v regióne Košice, zložitá administratívna náročnosť predkladania mesačných účtovných dokladov a nevyhovujúca vzdelanostná štruktúra znevýhodnených UoZ.

§ 50a - príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami

	2012	2011	2012– 2011
Počet obsadených PM	221	205	+16
Celková dohodnutá suma na obsadené PM v tis.€	588,312	841,7	-253,38
Ø výška príspevku na jedno PM v €	2 662,05	4 106,02	-1 443,97

V priebehu roka 2012 vzrástol záujem o príspevok na podporu udržania v zamestnaní zamestnancov s nízkymi mzdami. Bolo uzatvorených 130 dohôd. Medzi najčastejšie podporované profesie patrili čašníci, administratívni pracovníci, skladníci, pomocní robotníci. Príspevok sa poskytuje zamestnávateľovi 24 mesiacov. Záujem o tento príspevok mal v roku 2012 rastúcu tendenciu. Jeho výhodou bolo preplácanie odvodov za zamestnávateľa a zamestnanca.

§ 50c Príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku

V roku 2012 nebol záujem o príspevok na podporu vytvárania a udržania pracovných miest v sociálnom podniku.

§ 50j - príspevok na podporu zamestnanosti na realizáciu opatrení na ochranu pred povodňami a na riešenie následkov mimoriadnej situácie

	2012	2011	2012-2011
Počet obsadených PM	167	371	-204
Celková dohodnutá suma na obsadené PM v tis.€	524 909,86	986 464,43	-461 554,57

V roku 2012 úrad uzatvoril 25 dohôd, pričom sa vytvorilo 167 pracovných miest. Príspevok bol poskytnutý vo výške 524 909,86 €. Tento príspevok sa poskytoval žiadateľom na úhradu 95% celkovej ceny práce a na úhradu časti nákladov na nákup pracovného náradia. Obce a iné subjekty sa týmto nástrojom APTP snažia predchádzať škodám na verejnom majetku a na majetku občanov. Zároveň aktivujú občanov za primeranú mzdu podieľať sa na verejnoprospešných prácach.

§ 52 – príspevok na aktivačnú činnosť UoZ formou MOS

	2012	2011	2012 – 2011
Počet umiestnených UoZ	773	1511	- 738
Celková dohodnutá suma na umiestnených UoZ v €	197 374,70	300 678	- 103 303,30
Počet subjektov, ktoré realizovali AČ	60	78	- 18
Ø doba trvania miesta v mesiacoch	6	5,86	x

V roku 2012 patrila realizácia aktivačnej činnosti k jednému z najvyužívanejších nástrojov AOTP.

Od mája 2008 v súvislosti so zmenou legislatívy aktivačná činnosť vykonávaná formou menších obecných služieb pre obec je určená len pre UoZ, ktorí sú poberateľmi dávky v hmotnej núdzi a príspevkov k dávke a zároveň patria medzi dlhodobo evidovaných UoZ. Aj v roku 2012 bola zameraná predovšetkým na zlepšenie ekonomických podmienok, sociálnych podmienok, kultúrnych podmienok v obci, tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov obce, rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb a ďalších činností obce.

Záujem o vykonávanie menších obecných služieb bol zo strany obcí a MČ rovnaký ako v predchádzajúcom období. Výrazný pokles počtu zaradených UoZ na menšie obecné služby v roku 2012 vznikol v dôsledku legislatívnej zmeny zákona, ktorá dovoľuje UoZ vykonávať aktivačnú činnosť len 6 mesiacov a opakovane najviac ďalších 12 mesiacov. Negatívom pre subjekty realizujúce aktivačnú činnosť bolo v roku 2012 to, že vytvorené miesto nebolo možné preobsadiť, ak UoZ z rôznych dôvodov prestal vykonávať aktivačnú činnosť, rovnako obmedzujúca podmienka výkonu aktivačnej činnosti 2 x počas jednej evidencie.

Finančný príspevok poskytnutý subjektu formou refundácie oprávnených nákladov bol použitý v prevažnej miere na úhradu časti celkovej ceny práce zamestnanca – koordinátora aktivačnej činnosti, na úhradu nákladov na pracovné náradie a osobné ochranné pracovné prostriedky a na úhradu ďalších nákladov, ktoré súvisia s aktivačnou činnosťou.

§ 52a - príspevok na aktivačnú činnosť formou dobrovoľníckej služby

	2012	2011	2012 – 2011
Počet umiestnených UoZ	554	476	78
Celková dohodnutá suma na umiestnených UoZ v €	378 143,01	354 735,50	23 407,51
Počet subjektov, ktoré realizovali AČ	122	110	12
Ø doba trvania miesta v mesiacoch	3	3,4	x

V roku 2012 pokračovala aj aktivačná činnosť formou dobrovoľníckej služby. Dobrovoľnícka služba bola organizovaná obcami, ale aj právnickými osobami, predovšetkým občianskymi združeniami, rozpočtovými organizáciami v oblasti sociálnych vecí, kultúry, zdravotníctva, školstva a neziskovými organizáciami. Ich činnosť bola zameraná predovšetkým na poskytovanie pomoci pri starostlivosti o osoby so zdravotným postihnutím, osoby po návrate z výkonu trestu odňatia slobody, drogovu a inak závislé osoby, nezaopatrené deti a ostatné osoby odkázané na starostlivosť iných osôb, rodinu alebo pri poskytovaní verejnoprospešných služieb a ďalších služieb v oblasti sociálnych vecí, zdravotníctva, vzdelávania, kultúry, športu, pri tvorbe, ochrane, udržiavaní alebo zlepšovaní životného prostredia, pri starostlivosti o ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, pri uskutočňovaní kultúrnych alebo zbierkových charitatívnych akcií.

Pri tejto forme aktivačnej činnosti sme v roku 2012 zaznamenali nárast počtu umiestnených UoZ, rovnako počet subjektov, ktorí požiadali o realizáciu aktivačnej činnosti formou dobrovoľníckej služby vzrástol. V roku 2012 pretrvával veľký záujem zo strany subjektov o realizáciu dobrovoľníckej služby, každá žiadosť bola dôkladne prehodnotená, prehodnotené boli aj požadované činnosti a požadované počty uchádzačov. Dohody boli uzatvárané na obdobie troch mesiacov, vo výnimočných prípadoch, kde si to charakter dobrovoľníckej služby vyžadoval, boli uzavreté dohody na dlhšie obdobie, najviac na šesť mesiacov.

§ 54 – NP XX príspevok na podporu zamestnávania nezamestnaných v samospráve

	2012	2011	2012-2011
Počet obsadených PM	1	0	1
Celková dohodnutá suma na obsadené PM v tis.€	2779,24	0	2779,24

Projekt na podporu zamestnávania nezamestnaných v samospráve sa začal realizovať až v novembri 2012. Úrad uzatvoril do konca roku 2012 jednu dohodu, pričom sa vytvorilo 1 pracovné miesto. Príspevok bol poskytnutý vo výške 2 779,24 €. Tento príspevok sa poskytuje žiadateľom na úhradu 95% celkovej ceny práce a na úhradu časti nákladov na nákup ochranných pracovných prostriedkov. Obce a iné subjekty sa týmto nástrojom AOTP snažia zlepšiť ekonomické podmienky, sociálne podmienky, kultúrne podmienky, tvorbu, ochranu, udržiavanie a zlepšovanie životného prostredia obyvateľov, starostlivosť o ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, podporiť vzdelávania, rozvoj a poskytovanie sociálnych služieb, vykonávanie opatrení sociálnoprávnej ochrany detí, sociálnej kurately a ďalších činností v sociálnej oblasti, rozvoj a ochranu duchovných a kultúrnych hodnôt, doplnkové vzdelávanie a voľno časové aktivity detí a mládeže, pomoc pri mimoriadnych udalostiach a odstraňovaní ich následkov, pri uskutočňovaní kultúrnych alebo zbierkových charitatívnych akcií, pri ochrane spotrebiteľa, v oblasti styku s verejnosťou, na rozvoj a podporu komunitnej činnosti, aktivity v rozvoji cestovného ruchu a pod., a to prostredníctvom vytvorenia PM pre mladých UoZ do 29 rokov.

§ 54 – NP „Zapojenie nezamestnaných do obnovy kultúrneho dedičstva“

	2012	2011	2012-2011
Počet obsadených PM	2	0	2
Celková dohodnutá suma na obsadené PM v tis.€	98 972,00	0	98 972,00

V roku 2012 úrad uzatvoril 2 dohody, pričom sa vytvorilo 26 pracovných miest. Príspevok bol poskytnutý vo výške 98 972,00 €. Tento príspevok sa poskytuje žiadateľom na úhradu 100% celkovej ceny práce, na úhradu stravného zamestnanca, jednorázovo na jedno vytvorené pracovné miesto príspevok na úhradu nákladov na pracovný odev, obuv a osobné ochranné pracovné prostriedky, jednorázovo na jedno vytvorené pracovné miesto príspevok na úhradu nákladov uzatvorenej poisťovnej zmluvy o úrazovom poistení. Obce a iné subjekty sa týmto nástrojom APTP snažia o obnovu kultúrnych pamiatok, udržiavanie a zlepšovanie okolia kultúrnych pamiatok, zabezpečiť starostlivosť o ochranu a zachovanie kultúrneho dedičstva, a to prostredníctvom vytvorenia krátkodobých PM pre UoZ a ZUoZ.

§ 56 - príspevok na zriadenie CHD a CHP

V roku 2012 sa podpora zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím realizovala predovšetkým prostredníctvom vytvárania nových pracovných miest v chránených dielnach alebo v chránených pracoviskách. Záujem zamestnávateľov o zriaďovanie chránených dielní alebo chránených pracovísk naďalej pretrváva, nakoľko na podporu týchto pracovných miest obsadzovaných občanmi so zdravotným postihnutím majú zamestnávatelia možnosť požiadať o príspevok v zmysle §56 a §60 zákona o službách zamestnanosti.

V porovnaní s predchádzajúcim obdobím možno konštatovať, že záujem o zriaďovanie chránených dielní a vytváranie pracovných príležitostí pre znevýhodnenú kategóriu občanov na trhu práce, t.j. občanov so zdravotným postihnutím – v roku 2012 sa zvýšil až o 74,4%. Táto skutočnosť sa prejavila pri uzatvorených dohodách v počte 75 a vytvorení pracovných miest pre pracovné uplatnenie občanov so zdravotným postihnutím. Z pohľadu rozloženia novovytvorených pracovných príležitostí pre túto skupinu znevýhodnených občanov do jednotlivých okresov v pôsobnosti ÚPSVaR Košice je rozdelenie nasledovné:

	Košice I	Košice II	Košice III	Košice IV	Košice okolie	spolu
Dohodnuté PM	98	28	13	22	14	175
% dohodnutých PM	56	16	7,43	12,57	8	100

Vytváranie pracovných príležitostí pre občanov so zdravotným postihnutím sa v roku 2012 sústreďovalo predovšetkým v okrese Košice I. V okresoch Košice II, Košice IV a Košice okolie sa vytváranie pracovných miest udržalo na približne rovnakej úrovni ako v roku 2012.

V okrese Košice III nastal mierny nárast pracovných príležitostí pre túto hendikepovanú skupinu občanov.

	2012	2011	2012-2011
Počet uzatvorených dohôd	75	43	32
Počet dohodnutých PM	175	94	81
Počet umiestnených občanov so ZP na PM (aj s preobsadzovaním)	179	155	24
Celková dohodnutá suma PM v tis.€	1 470,6	763,2	707,4
Ø výška príspevku na jedno PM v €	8 403,87	8 119,80	284,07

V prevažnej miere sú pracovné miesta pre občanov so zdravotným postihnutím zriaďované v oblasti obchodu a služieb. Ďalšou rozšírenou oblasťou pre zamestnávanie týchto občanov sú pracovné miesta zriaďované so zameraním na poskytovanie služieb občanom v regeneračných centrách, ktoré sú zvlášť vhodné pre uplatnenie občanov so širokou škálou zdravotného postihnutia. Pracovné uplatnenie si nachádzajú občania so zdravotným postihnutím aj v administratívnej činnosti.

§ 56a - príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní

V priebehu roku 2012 sa záujem o príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní udržal na porovnateľnej úrovni s predchádzajúcim rokom. V prevažnej miere sa príspevok poskytoval zamestnávateľom, ktorí aj v predchádzajúcom období využívali možnosť čerpania tohto príspevku. Nových žiadateľov bolo minimálne a môžeme konštatovať, že sa jednalo o zamestnávateľov, ktorí nemali priznané postavenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

V sledovanom období bolo podpísaných 19 dohôd s dohodnutou sumou 114 245,10 EUR, podporených bolo 40 zamestnancov so zdravotným postihnutím. Podporené boli pracovné miesta v oblasti poskytovania regeneračných služieb, služieb pre obyvateľstvo a v oblasti administratívy. Priemerná doba podpory na udržanie občanov so zdravotným postihnutím v zamestnaní bola 11,53 mesiaca, priemerná výška príspevku na jedno pracovné miesto bola 2 856,13 EUR.

	2012	2011	2012-2011
Počet dohodnutých PM	40	41	-1
Celková dohodnutá suma v €	114 245,10	90 024,79	+24 220,31
Ø výška príspevku na jedno PM v €	2 856,13	2 195,73	+660,40
Ø doba podpory (v mesiacoch)	11,53	10,5	+1,03

§ 57 - príspevok občanovi so ZP na SZČ

Zo strany UoZ, občanov so zdravotným postihnutím, bol roku v 2012 zaznamenaný zvýšený záujem o riešenie ich pracovného uplatnenia formou samozamestnania na chránenom pracovisku ako v roku 2011 (oproti roku 2011 je to až 53,33 % nárast). Motivujúcim faktorom je samotná výška príspevku, ktorá sa každý rok zvyšuje a dostatočne pokrýva náklady, ktoré vznikajú pri začatí samostatnej zárobkovej činnosti. Ďalej je možnosť využívania ďalšieho nástroja aktívnej politiky trhu práce §60, ktorý do značnej miery napomáha zmierniť prevádzkové náklady chráneného pracoviska (možnosť úhrady nájomného, elektrickej energie, tepla, administratívy atď.)

V rámci §57 bolo vytvorených 23 pracovných miest, na realizáciu ktorých bolo schválených 193 395,61 €, pričom priemerná výška príspevku na jedno pracovné miesto predstavuje 8 408,50 €.

Uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím orientovali svoju samostatne zárobkovú činnosť na poskytovanie služieb v oblasti: účtovníctva, inžinierskych činnosti a poradenstva, PC spracovanie údajov, kaderníctva, kozmetiky, administratívnych, upratovacích, masérskych a relaxačných služieb, reklamných a marketingových služieb, internetového predaja, prevádzkovania očnej optiky, textilnej, stolárskej výroby, opravy obuvi. U jedného z podporených uchádzačov o zamestnanie došlo k porušeniu podmienok dohody, ostatní podporení uchádzači o zamestnanie so zdravotným postihnutím prevádzkujú resp. vykonávajú samostatnú zárobkovú činnosť naďalej.

	2012	2011	2012-2011
Počet obsadených PM	23	15	8
Celková dohodnutá suma na obsadené PM v €	193 395,61	123 320,16	78 075,45
Ø výška príspevku na jedno PM v €	8 407,50	8 221,34	187

§ 57a - príspevok na obnovu alebo technické zhodnotenie hmotného majetku CHD alebo CHP

Tento nástroj aktívnej politiky trhu práce, ktorý umožňuje podporiť zamestnávateľov pri obnove alebo technickom zhodnotení hmotného majetku CHD alebo CHP, nebolo možné od jeho zavedenia do praxe realizovať z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov. Výška finančných prostriedkov na účely vyplácania tohto príspevku je súčasťou rozpočtovaných výdavkov najviac vo výške príjmov z odvodov za neplnenie povinného podielu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím, finančné prostriedky na tento nástroj neboli v roku 2012 rozpočtované.

§ 59 – príspevok na činnosť pracovného asistenta

O príspevok na činnosť pracovného asistenta, zo strany zamestnávateľov a osôb samostatne zárobkovo činných so zdravotným postihnutím, bol zaznamenaný zvýšený záujem (oproti roku 2011 je to až 93,75 % nárast) a to z dôvodu, že spôsob výpočtu príspevku na pracovného asistenta je výhodný pre zamestnávateľa ako aj pre osobu samostatne zárobkovo činnú (výška príspevku sa odvíja od celkovej ceny práce vypočítanej z priemernej mzdy zamestnanca v hospodárstve SR za prvý až tretí štvrt'rok kalendárneho roka, ktorý predchádza kalendárnemu roku, v ktorom sa uzatvára dohoda).

Zvýšený záujem o tento príspevok bol zaznamenaný v roku 2012, bolo podaných 62 žiadosti o príspevok na činnosť pracovného asistenta oproti predchádzajúcemu roku 2011, kedy bolo zaznamenané za to isté obdobie 32 žiadosti.

Snahou zamestnávateľov je vytvárať stále lepšie podmienky pre občanov so zdravotným postihnutím na pracoviskách a v chránených dielňach. Zamestnávatelia a SZČO týmto motivujú, uľahčujú a zároveň aj podporujú svojich zamestnancov – občanov so zdravotným postihnutím pri vykonávaní ich denných pracovných činností. Je dôležité podotknúť aj skutočnosť, že títo občania musia mnohokrát vynaložiť oveľa viac námahy a úsilia pri vykonávaní denných pracovných činnostiach a zároveň odvádzať kvalitnú prácu pre zamestnávateľa. Zamestnávatelia sa týmto nástrojom snažia pomôcť vytvárať optimálne podmienky na pracovisku a tým aj zlepšiť kvalitu života občana so zdravotným postihnutím.

V pôsobnosti ÚPSVaR Košice bolo v roku 2012 uzatvorených 62 dohôd na 63 pracovných asistentov, ktorí zabezpečovali asistenciu pre 112 osôb so zdravotným postihnutím. Pracovné miesta asistentov boli podporené príspevkom vo výške 459 812,96 € a dohodnutá doba vykonávania pracovnej asistencie je 12 mesiacov, pričom priemerná výška príspevku na jedno pracovné miesto občana so zdravotným postihnutím predstavuje 4 105,47 €.

	2012	2011	2012-2011
Počet žiadosti na činnosť PA	62	32	30
Celková dohodnutá suma na obsadené PM v tis.€	459 812,96	217 704,68	242 108,28

§ 60 - príspevok na úhradu prevádzkových nákladov CHD alebo CHP a na úhradu nákladov na dopravu zamestnancov

Pri využívaní tohto nástroja aktívnych opatrení trhu práce zameraného na podporu zamestnávania občanov so zdravotným postihnutím je možné konštatovať, že každým rokom si nachádza medzi prevádzkovateľmi chránených dielní alebo chránených pracovísk čoraz väčšie uplatnenie. Napomáha tomu aj právna úprava zákona o službách zamestnanosti, ktorá umožňuje právnickým a fyzickým osobám súčasne kombinovať čerpanie finančných prostriedkov na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska a zároveň na úhradu prevádzkových nákladov týchto prevádzok.

V rámci podpory existujúcich chránených dielní zriadených v pôsobnosti ÚPSVaR Košice boli v roku 2012 poskytnuté príspevky vo výške 915 059,63 € na podporu 1 279 pracovných miest pre občanov so zdravotným postihnutím, pričom priemerná výška príspevku na jedného občana so zdravotným postihnutím predstavovala 715,45 €. V porovnaní s rokom 2011 sme zaznamenali 27,39%-tný nárast podporovaných miest v zmysle § 60 zákona o službách zamestnanosti.

Zamestnávateľom v rámci prevádzkových nákladov boli v prevažnej miere preplácané mzdové náklady, poplatky za nájomné a energie a pod. Príspevok na dopravu zamestnancov nebol v rámci prevádzkových nákladov zo strany zamestnávateľov žiadaný.

Tento nástroj aktívnej politiky trhu práce umožňuje zamestnávateľom čiastočne kompenzovať znížený pracovný výkon zamestnancov so zdravotným postihnutím a tým aj možnosť udržania týchto znevýhodnených občanov v zamestnaní. Zároveň tento nástroj motivuje zamestnávateľa prijať takéhoto občana do pracovného pomeru.

Podporené existujúce pracovné miesta v chránených dielňach alebo na chránených pracoviskách boli predovšetkým v oblasti obchodu a služieb.

V rámci podpory existujúcich chránených dielní zriadených v pôsobnosti ÚPSVaR Košice boli v roku 2012 poskytnuté príspevky v nasledovnom členení :

	2012	2011	2012-2011
Počet subjektov	496	390	106
Počet podporených PM	1279	1 004	275
Poskytnutý príspevok na podporené PM v tis.€	915,1	729,2	185,9
Ø výška príspevku na jedno PM v €	715,45	726,31	-10,86

Rozloženie chránených dielní a chránených pracovísk do jednotlivých okresov ÚPSVaR Košice je premietnuté aj v množstve podporených pracovných miest v rámci príspevku na úhradu prevádzkových nákladov chránenej dielne alebo chráneného pracoviska.

	Košice I	Košice II	Košice III	Košice IV	Košice okolie	spolu
podporené PM	499	258	62	330	130	1279
% podporených PM	39,02	20,17	4,85	25,80	10,16	100

ZÁVER:

Na základe strategických dokumentov uvedených v bode 1 a vykonaných analýz o stave a vývoji nezamestnanosti a o stave a vývoji využiteľnosti nástrojov aktívnych opatrení trhu práce v bode 2, ÚPSVaR Košice predkladá nasledovné priority podpory zamestnanosti:

Podporovať vytvorenie pracovných miest pomocou nástrojov AOTP:

- § 49 Príspevok na samostatnú zárobkovú činnosť
- § 50 Príspevok na zamestnávanie znevýhodneného uchádzača o zamestnanie
- § 50j Príspevok na podporu rozvoja miestnej a regionálnej zamestnanosti
- § 56 Príspevok na zriadenie chránenej dielne alebo chráneného pracoviska
- § 57 Príspevok občanovi so ZP na samostatnú zárobkovú činnosť

Udržať pracovné miesta pomocou nástrojov AOTP:

- § 47 Vzdelávanie a príprava pre trh práce zamestnancov
- §50k Príspevok na podporu udržania pracovných miest
- §53b Príspevok na dopravu do zamestnania
- §56a Príspevok na udržanie občana so zdravotným postihnutím v zamestnaní

Zvyšovať zamestnateľnosť pomocou nástrojov AOTP:

- § 43 ods. 7 Odborné poradenské služby zabezpečené dodávateľsky
- § 46 ods. 4 Vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ zabezpečené dodávateľsky
- § 46 ods. 7 Vzdelávanie a príprava pre trh práce UoZ zabezpečené individuálne
Vzhľadom k tomu, že podmienkou poskytovania príspevku na individuálne vzdelávanie je nástup do pracovného pomeru alebo začatie prevádzkovania samostatnej zárobkovej činnosti, je pri podporovaní tohto typu vzdelávania väčší predpoklad úspešnosti umiestnenia UoZ na trhu práce.
- § 51 – príspevok na vykonávanie absolventskej praxe
- § 52 a) – príspevok na vykonávanie aktívnej činnosti formou dobrovoľníckej služby

Zohľadňovať regionálne špecifiká pomocou nástrojov AOTP:

- § 54 ods. 1 písm. c) Projekty na zlepšenie postavenia UoZ na trhu práce, ktoré schvaľuje ústredie a realizuje úrad
- § 54 ods. 1 písm. f) Pilotné projekty alebo pilotné programy na podporu rozvoja regionálnej alebo miestnej zamestnanosti, ktoré schvaľuje ústredie a realizuje úrad

Pri uplatňovaní uvedených priorít poskytnutie príspevku:

- 1) prispieva k naplneniu priorít Programu hospodárskeho a sociálneho rozvoja v regióne Košice
- 2) podporuje malé a stredné podnikanie,
- 3) podporuje vytvorenie alebo udržanie pracovných príležitostí meste a na vidieku,
- 4) podporuje vytvorenie alebo udržanie pracovných miest s vyššou pridanou hodnotou,
- 5) podporuje činnosti v oblasti priemyselnej výroby, cestovného ruchu, životného prostredia, informatizácie a rozvoja sociálnych služieb,
- 6) prispeje k zníženiu vylúčenosti sociálne ohrozených skupín,
- 7) podporuje získanie všeobecných vedomostí a zručností využiteľných u viacerých zamestnávateľov na regionálnom trhu práce.